

bindelse begrænse anvendelsen af isolation af unge under 18 år til meget exceptionelle sager, reducere den maksimale tidsgrænse og søge helt at afskaffe muligheden for at isolationsfængsle unge under 18 år.

Der henvises herom til betænkningens side 47.

3.5. Justitsministeriets overvejelser

I sit høringssvar over betænkningen har Institut for Menneskerettigheder bl.a. anført, at brugen af isolationsfængsling i Danmark ikke i sig selv udgør en krænkelse af den europæiske menneskerettighedskonvention. Institutet har dog samtidig – bl.a. under henvisning til de internationale anbefalinger – anført, at instituttet finder det ønskeligt, at der sigtes mod en afskaffelse af den måde, hvorpå varetægtsfængsling i isolation i dag praktiseres.

Børnerådet og Børnesagens Fællesråd har i deres høringssvar – bl.a. under henvisning til FN's Børnekomité's anbefaling fra september 2005 – anført, at muligheden for varetægtsfængsling i isolation af unge under 18 år helt bør afskaffes. Også Dansk Retspolitisk Forening har anført, at muligheden for varetægtsfængsling i isolation af unge under 18 år helt bør afskaffes.

Justitsministeriet finder ikke, at Danmark er internationalt retligt forpligtet til at afskaffe varetægtsfængsling i isolation.

Som anført ovenfor under pkt. 3.1. er der ikke nogen holdepunkter for at antage, at isolation inden for rammerne af retsplejelovens regler generelt er i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Ved en gennemførelse af dette lovforslag, hvorved bl.a. tidsgrænserne for varetægtsfængsling i isolation generelt nedsættes væsentligt, jf. pkt. 5 nedenfor, vil Danmark desuden på en række punkter have imødekommet de anbefalinger, som FN's og Europarådets Torturkomitéer, FN's Menneskerettighedskomité og FN's Børnekomité er kommet med.

4. Betingelserne for iværksættelse og fortsættelse af isolation

4.1. Gældende ret

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 770 a, nr. 1, kan retten alene træffe afgørelse om isolation, hvis varetægtsfængslingen er besluttet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3 (såkaldt »kollisionsarrest«). Det kræves således, at sigtede er varetægtsfængslet, fordi der er grund til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen, f.eks. ved at fjerne spor eller ved at advare eller påvirke andre.

Det følger af kravet om, at sigtede skal være varetægtsfængslet efter § 762, stk. 1, nr. 3, at der skal

være begrundet mistanke om, at sigtede har begået en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale (*mistankekravet*). Endvidere skal lovovertrædelsen efter loven kunne medføre fængsel i mindst 1 år og 6 måneder (*kriminalitetskravet*).

Varetægtsfængsling i isolation kan endvidere efter retsplejelovens § 770 a, nr. 2, alene iværksættes, når varetægtsfængslingens øjemed gør isolation påkrævet, f.eks. for at hindre sigtede i gennem andre indsatte at påvirke medsigtede ved trusler eller på anden lignende måde at påvirke andre (*indikationskravet*). Der kræves således tilstedeværelsen af en særlig isolationsgrund, hvoraf følger, at der skal være en begrundet frygt for, at sigtede – hvis den pågældende har adgang til fællesskab under varetægtsfængslingen – kan og vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen.

Endelig følger af retsplejelovens § 770 b et særligt proportionalitetskrav for iværksættelse og fortsættelse af isolation (*proportionalitetskravet*). Kravet gælder ved siden af det almindelige proportionalitetskrav i retsplejelovens § 762, stk. 3, der angår selve varetægtsfængslingen.

Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 770 b, nr. 1, må isolation ikke iværksættes eller fortsættes, hvis formålet hermed kan tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger, herunder ved at anbringe arrestanten i andet arresthus end andre bestemte indsatte eller på anden måde afskære arrestanten fra samvær med sådanne indsatte eller ved at etablere brevkontrol, besøgskontrol eller besøgsforbud.

Det er yderligere en betingelse for iværksættelse eller opretholdelse af isolation, at indgrebet, herunder den særlige belastning, som indgrebet kan medføre på grund af arrestantens unge alder, fysiske eller psykiske svagelighed eller personlige forhold i øvrigt, ikke står i misforhold til sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis arrestanten findes skyldig, jf. retsplejelovens § 770 b, nr. 2.

Henvisningen til ung alder i § 770 b, nr. 2, indebærer bl.a., at der kun i sjældne undtagelsestilfælde kan blive tale om at anbringe personer under 18 år i isolation. Isolation af unge under 18 år kan således kun ske, hvis særlig tungtvejende grunde i den konkrete sag taler for nødvendigheden heraf, ligesom proportionalitetshensyn med stigende værdi vil tale imod fortsat isolation af unge under 18 år ved forlængelser af isolation ud over helt kortvarige perioder.

Der kan i den forbindelse henvises til Højesterets afgørelse optrykt i UfR 1999.1415 H. I denne sag blev to unge på henholdsvis 15 og 16 år, der var sigtet for et særlig farligt røveri mod en pengetransport, varetægtsfængslet i isolation. De erkendte sig begge skyl-